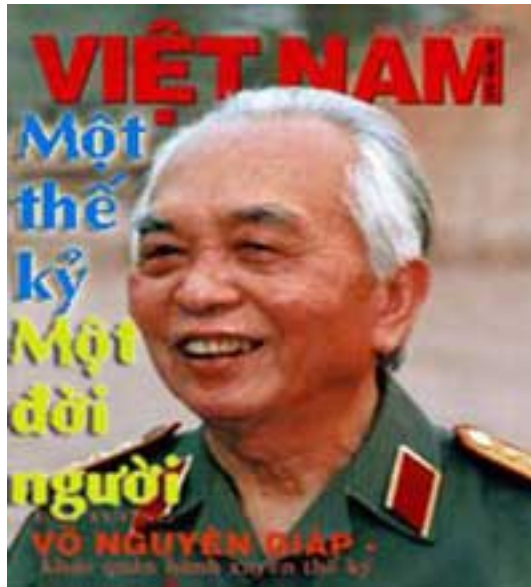

Việt Nam ai cũng biết ông Võ Nguyên Giáp là một vị đßi tßng trong thßi chiến và một vị bßi tßng trong thßi bình, bß Ba Dßng, Lê Đßc Thß tam tß phen làm cho thßt sßng.

Ngay thßi kß còn là giáo viên trßng làng, vßi tß cách là con cßa cßu chiến binh, một người nßi tßng vßi thành tích ... hißu thßng, thích tranh luận, tßng làm cho các thßy đßy mình (trßng Lßc quân khoá 4) nghißu phen... đß lßi, cßng hßng, đß hàm, vì không trß lßi nßi câu hỏi học búa cßa bß tôi, vßn xußt thân là con quan - hßc rßng, tài cao con nhà nòi (ông tôi thßng đßc gọi là thßy phán, tßc thông đßch viên cho nhà nßc đßi Pháp, lßng mßi tháng 5 cây vàng, con cái hßc hành đß đßt, có cß tá con sen thßng ß trong nhà), ông đã thßc sß gây đßc cßn tßng trong tßng lßp bßn bè cùng hßc cũng nhß các thßy cô, trong đó có tßng Giáp. Vì thß, ngay cß khi ông đã mßt, bßn bè vßn tiếp tßc qua lßi hỏi thăm, giúp đß gia đình tôi. Cũng vì thß, hai mß con tôi nghißu lßn đßc theo nhßng ngßi bßn cßa bß vào thăm tßng Giáp tßi nhà (sß 25 Hoàng Dißu) cũng nhß trong các cußc hßp truyßn thßng cßa trßng Lßc Quân vào ngày 15-4 hàng năm. Khi đó, ông thßng xußt hißn trßc đám đông trong bß đß sĩ quan quân đßi, nßi tßng vßi câu nói hóm hßnh: "Năm nay mình đã hßn 70 tußi rßi, nhßng vßn là một thanh niên già, vßn có thß cßi ngßa, trèo đèo lßi suối nhß thßi kß còn ß Sông Công, Núi Gußc (Thái Nguyên), nßi trßng Lßc quân Trßn Qußc Tußn đóng quân.

Sau đó, tôi chuyßn sang làm phóng viên báo đßng, cũng là phóng viên nß duy nhßt cßa toà soạn báo Cßu Chiến Binh, nên càng có đißu kißn tiếp xúc vßi tßng Giáp nghißu hßn (vào các đßp lß thßng thß, sinh nhßt, lß, tßt v.v.) ..mßt trong nhßng lßn đó là ngày sinh lßn thß 84 cßa ông. Gißa các đoàn khách nßm nßp ra vào, đa phßn là bß đßi lính tráng, ông vui vß hß hỏi bßt tay tßng ngßi, nhßn cßa hßc trò Nguyßn Thuß ßng (đßch giß Sông Đông êm đßm 4 tßp), mßt bßc tranh khß rßng chß duy nhßt mßt chß thß vßi 1.000 kißu vißt khác nhau. Cußi cùng, đßng

nh&# không nén n&#i xúc đ&#ng tr&# c s&# quan tâm đ&#c bi&#t c&#a m&#i ng&#&i, ông c&#t gi&#ng tr&#m, đ&#c k&#&i:

- Tôi đã t&#ng s&# đem nh&#ng đi&#u bí m&#t c&#a mình xu&#ng m&#, nh&#ng tôi không ng&# tr&#i cho tôi th&# đ&#n v&#y. Vì th&#, trong l&#n sinh nh&#t l&#n th&# 84 này, tôi xin ti&#t l&# 4 đi&#u bí m&#t trong cu&#c đ&#i tôi đ&# anh em bi&#t. L&#p t&#c c&# căn phòng l&#ng ph&#c, nghe rõ c&# ti&#ng gió lao xao trên các tàu lá d&#a ngoài v&#&n.

Đi&#u th&# nh&#t - ông k&#: Năm 1971, còn g&#i là chi&#n đ&#ch đ&# l&#a t&#i thành c&# Qu&#ng Tr&#. Khi đó, tôi v&#n l&#y ph&#ng ch&#m ti&#n công nh&# m&#i khi: "L&#y ít đ&#ch nhi&#u, l&#y y&#u th&#ng m&#nh, l&#y y&#u t&# b&#t ng&# đ&# t&#o th&# ch&# đ&#ng, giúp đ&#ch tr&# tay không k&#p". C&# dùng chi&#n tranh du kích tiêu di&#t hàng ngày, hàng gi&#, h&#t đêm này sang đêm khác đ&# đ&#ch suy t&#n l&#c l&#ng r&#i đánh c&#p t&#p m&#t tr&#n gi&#i phóng đ&#t đi&#m thành c&# nh&# m&#i tr&#n khác v&#n đi&#n ra t&# tr&#c đ&#n nay. Không ng&# quan đi&#m c&#a tôi b&# Ba Du&#n (t&#c Lê Du&#n) bác b&# không th&#ng ti&#c. Gi&#a h&#i ngh&#, anh Ba đ&#p tay xu&#ng bàn, quát: - "Th&# là gi&#m sút ý chí chi&#n đ&#u. Ph&#i cho đ&#ch bi&#t th&# nào là qu&# đ&#m ch&# l&#c c&#a quân đ&#i nhân dân Vi&#t Nam anh hùng. Vì v&#y tôi yêu c&#u: C&# đánh v&# m&#t thành c&# Qu&#ng Tr&# cho tôi. S&#ng ch&#t, đúng sai tôi ch&#u trách nhi&#m".

K&#t qu&# trong su&#t 60 ngày đêm c&#a chi&#n đ&#ch thành c&#, c&# 5 gi&# 30 phút chi&#u, khi tr&#i b&#t đ&#u nh&#p nh&#ng t&#i, m&#t đ&#i đ&#i ta có m&#t &# bên này b&# sông Th&#ch H&#n, l&#ng l&# b&#i sang đ&# đánh v&# m&#t thành, 8 gi&# 30 phút b&#i tr&# v&# ch&# còn đ&#c m&#i, m&#i l&#m ng&#&i. L&#n nhi&#u nh&#t là 35 đ&#ng chí (c&# lành l&#n, c&# b&# th&#ng). L&#n ít ch&# còn 5, 7 đ&#ng chí th&#ng tích đ&#y ng&#&i, th&#m chí có l&#n c&# m&#t khúc sông, không m&#t bóng ng&#&i, ch&# có ti&#ng gió hú ghê r&#n nh&# nh&#ng âm h&#n v&#ng vang kh&#p đáy sông. Nh&# v&#y, trung bình m&#i ngày ta tiêu hao m&#t đ&#i đ&#i ch&# l&#c (kho&#ng 135 đ&#ng chí), và 60 ngày đêm t&#n công thành c&# cũng là 60 ngày đêm ta m&#t g&#n m&#t v&#n ng&#&i, bi&#n thành c&# Qu&#ng Tr&# thành n&#m m&# chôn thanh niên, sinh viên trí th&#c Vi&#t Nam.

Th&# hai, v&#&n cao cái c&# g&#y, phát ra gi&#ng nói n&#a nh&# kiêu h&#nh, n&#a nh&# nu&#i ti&#c, khuôn m&#t đ&#m v&#u hoài, bí &#n, ông ti&#p: - L&# ra ta không có đ&#c chi&#n th&#ng l&#y l&#ng là gi&#i phóng Mi&#n Nam, ch&# vì sau h&#i ngh&# Paris 1973, anh Ba Du&#n ra ch&# th&# ng&#ng t&#t c&# các cu&#c t&#n công l&#i, ch&# t&#p trung vào c&#ng c&# l&#c l&#ng, tăng gia s&#n xu&#t, nuôi quân cho t&#t r&#i sau vài năm phát tri&#n v&#&t b&#c s&# đánh m&#t tr&#n t&#i b&#i, đ&#t đi&#m, không đ&# đ&#ch có c&# ngóc đ&#u ph&#n công nh&# h&#i t&#ng ti&#n công xuân M&#u Thân 1968 n&#a.

Khi k&# ho&#ch đ&#a ra, r&#t nhi&#u anh em, t&#ng tá cũng nh&# lãnh đ&#o đ&#n v&# không hài lòng,

nháng là lánh cáa cáp trán nán buác phái cháp hánh, không ngá, pháa dái, cáng nhá váng sáu váng xa, lác láng dán quán, du kích, bá đái đáa pháng, phán đáng phát trán mánh nán không cháu ngáng ká hoách luyán táp, tán công lái, phán vá không nhán đác lánh trán nán cá âám thám chuán bá. Thá là nhá đáa bá đáng tuái ăn tuái lán, không có cách gái ngáng sá phát trán lái đác nán đánh đá váy. Nhá đó ta có đác chián tháng vĩ đái vào 4-1975.

Ngáng lái, đáa mát nhán kháp hàng quán, chián sĩ, hác trò mát thái đáy tin cán, ông lên tiáng báng chát giáng khán, đác, nghiêm trang:

Thá 3, khi biát sám muán gái ta cáng tán công vào dinh đác láp, chián tháng đát điám cuác kháng chián cháng Má đáng đác 21 năm, tôi có đáa ra đáng nhá:

Ta đánh giác đá tháng nhát hai mián, đá làm theo lái dáy cáa Há Chá tách: "Há còn mát tên xâm lác trán bá cái Viát Nam, phái quét sách nó đi". Riêng các phái đoàn ngoái giao cáa Má cáng nhá đái sá quán Má đáng tái Viát Nam, ta nên tôn tráng vì há là nháng ngáng i cháng kián cuác chián tranh này và há sá ghi nhán thành tích cáa chúng ta, không nên đái xá thô báo vái há nhá ká thù, không ngá anh Ba Duán trán mát quát:

Không đác, phái đánh chát nháng con chó, ká cá khi nó đã rái xuáng nác. Tát cá bán Má, dù là cán bá ngoái giao hay Láu Năm Góc đáu là ká thù cáa nhán dán Viát Nam. Vì thá, phái chián đáu quét sách chúng đi, không đá mát tên xâm lác nào trán mánh đát chúng ta.

Quá khá đáng trán đái chán cáa tuái 84, đáng nói, ông ngái phách xuáng ghá, cánh bà Hà (vá ông) gáng mát đám vá hoang mang ngáng ác, cáng nhá thoáng chút bán thán;

- Cũng vì quen vái tián lá các quác gia khác, quân đái cá đánh, còn cán bá ngoái giao đáng vai trò quan sát, không há bá chi phái bái các đián giáa hai trán tuyán, ká tháng, ngáng i thua, nán đái sá quán Má, các phóng viên mát trán, ván ung dung tá tái trác cuác tán công ngày mát tát và thá tháng nhá chá tre cáa ta... Không ngá, khi lánh anh Ba Duán ban ra, tát cá đáng tá thá chá đáng thành bá đáng, phái láp tác thu xáp đáng đoàn ra vá trác khi Sài Gòn giái phóng. Chính vì thá cánh vô cùng hán lán trong các ngày 28, 29, 30/4/75 xáy ra. Hàng chác máy bay lên tháng bá hàng trăm ngáng i đeo bám, đá lái mát đáu án nhá cánh nhá trong lách sá nác Má. Ngay sau đó ta phái trá mát giá quá đát cho chính sách các đoan cáa mình. Hiáu tháng mát giáy, kiáu ngáo mát giá mà đái báng cái giá cáa 20 năm cám ván. Cá nác vát lán trong máu

sinh, kh&#n khó c&#a th&#i h&#u chi&#n.

Gi&#ng ông c&#t cao lên m&#t n&#c, tr&# l&#i t&# th&# nhìn th&#ng, ông đ&#a bàn tay khô héo, chỉ chít các v&#t đ&#i m&#i, lên c&#, lên ng&#c, c&# gi&# m&#t c&#n ho:

Th&# 4, ngay t&# cu&#i năm 1979, khi bi&#t Pol-Pot gây ra ho&# đi&#t ch&#ng &# C&#m pu Chia, tôi đã phát bi&#u trong cu&#c h&#p: "Trong hai th&#ng Lào và C&#m pu Chia, ch&# có th&#ng Lào là anh em v&#i mình thôi, còn th&#ng C&#m pu Chia s&# ph&#n l&#i Vi&#t Nam mình đó, không nên đ&#a quân sang giúp nó, khi ch&#a có s&# lên ti&#ng c&#a qu&#c t&#". Nh&#ng anh Ba Du&#n nh&#n đ&#nh: Vi&#t, Lào, C&#m pu Chia là 3 n&#&#c láng gi&#ng, nh&# 3 th&# chân ki&#ng kê trên m&#nh đ&#t Đông D&#&#ng nên ph&#i giúp nó, sau đó s&# có k&# ho&#ch thôn tính nó sau... K&#t qu&#, sau hai cu&#c kháng chi&#n ch&#ng Pháp, M&#, dân t&#c ta đã m&#t c&# tri&#u ng&#&#i con &#u tú, nay thanh niên trai tráng, r&#&#ng c&#t qu&#c gia l&#i b&# đi&#u đ&#ng b&#t lính vô t&#i v&# đ&# sang chi&#n đ&#u t&#i chi&#n tr&#&#ng K. B&#i cùng h&#c th&#y Trung Qu&#c nên l&#i đánh c&#a chúng r&#t khó ch&#i, cũng thiên v&# qu&#y r&#i du kích, đánh không theo bài b&#n nào, ch&# nghi binh, đánh c&#p t&#p r&#i rút lui, đ&#ng th&#i r&#i mìn vô t&#i v&#, khi&#n cho l&#c l&#&#ng ta th&#&#ng vong nhi&#u không k&# xi&#t. Tôi nh&# l&#n t&#i m&#t tr&#m ph&#u trung đoàn. Trung bình m&#t ngày anh em bác sĩ ta ph&#i c&#a 40 chân chi&#n sĩ do b&# mìn cài, mìn đ&#t...Trong đi&#u ki&#n thu&#c men thi&#u th&#n, thu&#c gi&#m đau cũng nh&# gây mê đ&#u h&#n ch&#, anh em kêu khóc nh&# ri. Ch&# sau m&#t tu&#n là s&# chân b&# c&#a x&#p cao nh&# núi, h&#n h&#n đ&#u ng&#&#i m&#t t&#m tay v&#i. Mùi th&#t cháy, mùi máu tanh, mùi th&#i r&#a to&# ra kh&#p vùng, đi cách xa tr&#m c&# 7,8 km r&#i mà mùi hôi th&#i v&#n xông lên n&#ng n&#c..."

Ngay sau đó, bà Đ&#ng th&# Hà - con gái ông Đ&#ng Thai Mai (nhà nghiên c&#u văn h&#c có tên tu&#i c&#a Vi&#t Nam) đ&#ng đ&#y, kéo ông ra kh&#i khu v&#c đ&#t bàn gh&# ti&#p khách, và yêu c&#u chúng tôi v&# đ&# ông ngh&# vì ch&# tính ti&#p m&#i đoàn 15 phút hay n&#a ti&#ng, thì c&# ngày ông đã ph&#i ti&#p m&#y ch&#c đoàn r&#i. Và bà v&#i t&# cách là ng&#&#i v&# chăm sóc s&#c kho&# c&#a ch&#ng, ph&#i kéo ông ra k&#p th&#i tr&#&#c c&# r&#ng câu h&#i c&#a khách, vì th&# gi&#ng bà, m&#t ch&#t gi&#ng đ&#p, nh&#ng đ&#y quy&#n uy, không ph&#i c&#a m&#t v&# ch&# nhà mà là "t&# l&#nh tr&#&#ng" đ&#u i kh&#o t&#t c&# nh&#ng ai còn mu&#n &# l&#i làm phi&#n ông.

Cu&#i năm 1995, tôi chuy&#n sang báo khác, đ&# làm m&#t "c&#u chén binh" thay vì "c&#u chán binh" v&#i m&#y ông già l&#m c&#m, công th&#n, đ&#c đoán, nên không còn đ&#&#c g&#p t&#&#ng Giáp th&#&#ng xuyên nh&# cũ n&#a. S&#ng đ&#n tu&#i 84, ông đã không ng&# tr&#i cho ông tu&#i th&# cao nh&# th&#, và quy&#t đ&#nh th&#t ra 4 đi&#u bí m&#t c&#a đ&#i mình, thì đ&#n nay - khi tr&# thành m&#t "h&#a th&#ch s&#ng", v&#t ngang t&# đ&#u th&# k&# 20 (ông sinh ngày 25-8 năm 1911) đ&#n đ&#u th&# k&# 21(2009) &# đ&# tu&#i 98, ông còn ti&#t l&# thêm nh&#ng đi&#u bí m&#t gì khác n&#a? Tôi không đ&#&#c bi&#t. Ch&# có đi&#u, m&#i l&#n nghĩ v&# t&#&#ng Giáp, tôi l&#i th&#y lòng mình xao đ&#ng l&# l&#ng. M&#t chút th&#&#ng (h&#i), m&#t chút c&#m ph&#c, m&#t chút trách móc, m&#t chút trào l&#ng*.

Việt Nam ai cũng biết ông là một võ sĩ nổi tiếng trong thời chiến và một bài thơ nổi tiếng trong thời bình, bà Ba Duẩn, Lê Đức Thọ tam tề phen làm cho thơ tởn. Ngay cả cả Hồ cũng không chịu nổi uy tín và sự nổi tiếng của ông sau chiến dịch Điện Biên Phủ (đổi tên ông theo cách mạng bay lượn lượn là hình ảnh thơ nổi tiếng Giáp khi đó) nên thay vì đổi cả ông đổi cả mình là thơ nổi tiếng Giáp, cả đã đã đổi cả Lê Duẩn, hy vọng con ông Lê Duẩn sẽ chịu đổi cả cả mình cả ông, thu nhận đổi ông... Không ngờ, năm 1963, chính cả là người bỏ hai học trò xuất sắc là Lê Duẩn và Lê Đức Thọ vô hiệu hóa. Còn thơ nổi tiếng Giáp, trước cả sự lớn lên của Duẩn, Thọ thì cả cái sự lùi. Mỗi ngày một lùi dần, lùi dần, và lùi dần thì cả nhà họ sinh cả cả em mới thôi. Cho nên khi quên thu cả cả cả mình người dân, người lính Hà Nội mới khi nhắc đến thơ nổi tiếng Giáp là: "Tôi cây đa Tân Trào (căn cứ cả cách mạng, nơi 34 cán bộ vũ trang tuyên truyền giữ phóng quân đầu tiên của Việt Nam) tôi cây đa Nhà Bò (Nơi hàng chục cả em ngất ngưởng vác bóng đến thăm họ sinh sinh nở mới ngày -phong ng Hàng Bông- quởn Hoàn Kiếm Hà Nội).

Kể từ ngày thơ nổi tiếng Giáp vinh danh trở thành thơ nổi tiếng ban sinh đã có kế hoạch. khắp Hà Nội đến thời câu ca ngấm ch ngấm cả nhà thơ Nguyễn Duy:

*Bác Hồ nằm trong lăng ,
Nhớ u hôm bác bóng nghĩ n rằng, giữ t mình
Rừng già chúng nó linh tinh
Tôi tên cả a mình** chúng ném xuống ao
Ao nào thì có ra ao
Cái tròn cái méo, cái nào cũng sâu
Hỏi rừng thơ nổi tiếng Giáp đi đâu
Đã thà a thơ nổi tiếng Giáp... lo khâu: dệt vòng*

Và những câu truyện khi cả Bút tre thời đời:

*Ngày xưa đời thơ nổi tiếng cả quân
Ngày nay đời thơ nổi tiếng cả quân ch em*

*Ngày xưa đời thơ nổi tiếng công đến
Ngày nay đời thơ nổi tiếng công... l ch em*

Như chúng ta đã biết, ngày 25-8-2008, khi ông tròn 97 tuổi, cũng rất nhiều phái đoàn đến thăm ông, song lúc này ông đã bị ốm rất nặng, vừa bị ho, sốt, vừa đau phổi, khó thở. Ông không ở nhà trên đường Hoàng Diệu mà nằm dưỡng bệnh ở nhà nghỉ bên Hồ Tây. Sau đó được đưa vào Quân Y Viện 108, Khoa A1, dành riêng cho Bộ Chính Trị và các nhân vật lãnh đạo đặc biệt. Hiện ông vẫn phải thở bình oxy. Với độ tuổi 98, người có hơn 70 tuổi cha già Hồ Chí Minh khi vẫn với các bác tiên bối Mác Lê (79) Người ta đã cho rằng ông sẽ khó lòng vượt qua được... song một lần nữa lại có cái ác, cái xấu ông vẫn tiếp tục "cài sập lều", và vẫn cách xa tất cả những người thân.

Hiện tại Hà Nội đang trong đợt rét đậm, rét hại, nhiệt độ ngoài trời thậm chí xuống dưới 8 độ C, nhiều nơi dưới 3 độ. Không biết "hóa thạch sống" như ông còn tồn tại được bao lâu trong điều kiện giá rét, khốc nghiệt này? Và khi hóa thạch mất đi, đáng ngẫm nghĩ về việc Việt Nam mất theo cỡ nào kho tàng bí mật và tài năng lãnh đạo cũ mà ông không kịp thời lưu lại cho các thế hệ sau, hay không dám tiết lộ. Điều này càng đáng buồn vì ông đã cống hiến nhiều cho đất nước, xin kể ra cho mọi người cùng biết...

Hà Nội 1 tháng 10 năm 2008 - Khai bút đầu xuân
Trần Khôi Thanh Thủy

* Đáng trách vì trong thời gian ông thi quân quá nhiều và vô trách nhiệm đối với việc từ nhân bản và lịch sử mất tích; Trong thời bình ông không dám can thiệp, báo về những sự kiện quan trọng quyên góp, báo về hay báo về (tên thật của ông Chu Văn Tấn, Trung Tướng Đảng)

Tác Giả: Tr n Kh i Thanh Th y
Thứ Bảy, 31 Tháng 1 Năm 2009 09:21

*** Tác giả ghi lại trung thành lời kể của đồng nghiệp giúp nên giờ nguyên nhợng từ "nhợy cợm' nhợ "giờ i phợng miợn Nam", "quân đợi nhân dân Viợt Nam anh hùng". "Đồng nghiệp công xuờn Mợu Thân 1968". Mong bợn đợc thông cợm.